

Lysbehandling (UV-behandling)

Mange pasienter opplever at deres hudsykdom blir bedre om sommeren og verre om vinteren. De vanligste er psoriasis, atopisk eksem, akne (kviser) og pruritus (kløe). Da kan lysbehandling være aktuelt.

Av Dr. Helge Bengtsson

Det finnes forskjellige typer lysbehandling. De fleste behandler vi med ultraviolett B lys (UVB) eller med en kombinasjon av UVB og ultraviolett A lys (UVA). UVB behandling for psoriatikere er spesiell. Der bruker vi lysrør med en bølgelengde på 308-312 nanometer. Disse rørene heter TL-01 og gir en bedre effekt for psoriatikere enn vanlig UVB behandling. Ved Hudlegekontoret har vi ca 20.000 lysbehandlinger hvert år.

Hvor lang tid man står i boksen er avhengig av hudtypen og antall gjennomførte behandlinger. Vi begynner svært forsiktig for deretter øke med 20 - 30 prosent per behandling. Forutsatt at pasienten ikke har blitt forbrent og at det ikke er mer enn 3-4 dager siden siste behandling. Det er veldig viktig å bruke beskyttelsesbriller og lukke øynene når man står i lysboksen. UVB-lyset vil fort gi store plager hvis man ikke beskytter øynene. Derfor er det ingen bestemt aldersgrense for lysbehandling. Når barnet forstår at brillene må sitte på kan behandlingen begynne.

Pasienter som kun skal behandle hender og/eller føtter bruker et lokalapparat. Det gjelder først og fremst pasienter med Psoriasis, Pustulosis Palmoplantaris og håndeksem. Lampene kan slås på/av slik at man kun behandler oversiden eller undersiden av hånden/foten. Det kan være en fordel for pasienter som kun har eksem i håndflaten. Gjennom å slukke overlyset kan man gi høyere doser lys uten at pasienten blir brent.

De som har utslett i anusregionen som f.eks Pruritus ani, kan bruke et lokalapparat som kun gir behandlingseffekt i det aktuelle området. Lampen står på gulvet og lyser opp gjennom setet.
(Se bilde neste side)

I noen tilfeller behandler vi pasientene med PUVA-behandling. Det går ut på at man bruker et spesielt stoff (Psoralen) i kombinasjon med UVA-lys. Psoralen kan man enten ta som tablett eller som bad. Dette er i hovedsak en behandlingsform for pasienter med Psoriasis, men den brukes også ved Mycosis Fungoides og Atopisk eksem. PUVA-behandling er en meget kraftig form for behandling og marginene for å bli brent er mindre enn ved vanlig lysbehandling. PUVA-effekten er størst etter 36 timer. Derfor kan man ikke ta behandling to dager etter hverandre. Det er også viktig at man ikke er i solen resten av dagen etter en PUVA-behandling.